

Biocosmetica

Draag zorg voor jezelf met bio

In courante schoonheidsproducten zitten heel wat ingrediënten die weinig koosjer zijn. Ongezonde ingrediënten uit de petrochemische industrie, bijvoorbeeld. Bovendien zijn ze vaak veel agressiever dan we op het eerste zicht zouden denken. Ze kunnen zijn getest op dieren of brengen het milieu schade toe. Er bestaan evenwel alternatieven: zachte, bijvoorbeeld biologisch-plantaardige producten die mild zijn voor mens, dier en milieu.

Koen Vandepopuliere-

Sophie Mommaerts

Als we kunnen kiezen tussen een biologische en een gangbare pastaak, is de beslissing snel genomen. Maar wat als het om gespleten haarpunten en rimpels gaat? De verleiding is groot deze aan te pakken met courante schoonheidsproducten, die vaak meer kwaad dan goed doen.

Natuurlijk versus synthetisch

In natuurlijke cosmetica bevinden zich geen petroleumderivaten zoals minerale oliën en siliconen. Ook zal je op de ingrediëntenlijst van zo'n producten vruchteloos zoeken naar bewaarmiddelen genre parabenen of phenoxyethanol. Afwezig zijn ook weinig koosjere producten zoals sulfaten, kleurstoffen, synthetische parfums, formaldehyde, glycerine, fenoxoethanol, glycol, PEG, ... Een voorbeeld van natuurlijke cosmetica zijn bioschoonheidsproducten: de term 'bio' kan worden gebruikt wanneer vooral plantaardige ingrediënten aanwezig zijn, of dierlijke zoals honing, melk, bijenwas, ... en die op biologische wijze tot stand zijn gekomen. Onder meer mineralen zijn geen land- of tuinbouwproducten en kunnen dus niet biologisch zijn, maar wel natuurlijk (in tegenstelling tot synthetisch).

Wat de term 'biologisch' betreft, moet wel worden opgemerkt dat deze in de non-foodsector niet wettelijk is beschermd. Wie er zeker van wil zijn geen kat in een zak te kopen, kijkt dan ook best op de verpakking

of een betrouwbaar label aanwezig is dat garandeert dat het product natuurlijk en/of biologisch is. Voorbeelden van dergelijke keurmerken zijn Cosmebio, Ecocert, Ecogarantie, BDIH, Naturland, Nature et Progrès, NaTrue, USDA Organics en Soil Association. Aan de andere kant mag worden gezegd dat er ook natuurlijke cosmetica bestaat die terzake zeer hoge maatstaven hanteert en zelfs van zeer hoge kwaliteit is, maar desondanks geen label draagt, bijvoorbeeld omdat het niet betalen van een certificatie-organisatie toelaat kosten te drukken, of omdat van hun merk reeds algemeen is geweten dat het borg staat voor een hoog natuurlijk gehalte.

Bio is gezond

Aan dergelijke schoonheidsproducten kleven heel wat voordelen. Sophie Mommaerts, consulente natuurlijke cosmetica: "Nemen we het gezondheidsaspect. De huid is eigenlijk ons grootste orgaan. Wat je daarop smeert, wordt door het lichaam opgenomen. Meer nog: het product komt quasi meteen in je bloedvaten terecht. Om die reden zou hetgeen we op onze huid smeren zo gezond moeten zijn dat we het eveneens zonder meer kunnen eten. Maar er is meer. Gangbare cosmetica vergroot onze blootstelling aan chemische stoffen, dit bovenop de belasting die we terzake al kennen: onder meer door schadelijke chemische stoffen in uitlaatgassen van auto's, op kookgerei, in bepaalde isolatiematerialen, uit synthetische kledij, ... veel stoffen in courante cosmetica zijn bovendien persistent: ze zijn nauwelijks biodegradeerbaar en accumuleren daardoor in het leefmilieu. En in ons lichaam, waar ze op termijn - zo wordt steeds vaker vermoed - kunnen leiden tot problemen zoals irritaties en allergiën, of zelfs ernstige aandoeningen zoals kanker, de ziekte van Alzheimer, onvruchtbaarheid, ... Mensen vragen me vaak: als veel van die stoffen in gangbare cosmetica zo slecht zijn, waarom zijn ze dan toegelaten? Welnu, het antwoord daarop is dat elk van die producten weliswaar afzonderlijk testen heeft ondergaan, maar dat daarbij geen rekening wordt gehouden met het gecumuleerde effect ervan in ons lichaam; bovendien ontstaat in ons lichaam op die manier een cocktail van chemicaliën waartussen soms interacties optreden die mogelijks schadelijk zijn, zeker op lange termijn."

Mooi van binnen en van buiten

Natuurlijke cosmetica is ook veel zachter, stelt Sophie Mommaerts. "Sodiumlaurylsulfaat, bijvoorbeeld, was oorspronkelijk ontwikkeld om motoren te kuisen. Intussen is het te vinden in de meeste gangbare producten waarmee mensen zich wassen. Het levert heel wat schuim-

vorming op, en zorgt ervoor dat de consumenten zich zeer proper voelen. Maar daarbij wordt de beschermingsbarrière van de huid zwaar beschadigd. Ze compenseert dit door meer sebum, dus talg, aan te maken. Met andere woorden: **je huid raakt uit balans**. Biocosmetica, daarentegen, zal de natuurlijke functies van de huid ondersteunen, zodat deze gezond en in evenwicht is. Zo zal de huid **haar vocht goed vasthouden omdat haar beschermingslaag niet beschadigd is**. De poriën kunnen vrij ademen, want ze zijn niet verstopt door petrochemische derivaten.” Kenmerkend is wel, klinkt het, dat wie begint met biocosmetica een maand geduld moet hebben voor de positieve effecten zichtbaar worden. **Sophie Mommaerts** zegt dat ook zelf te hebben ervaren. Uitvoerig, zelfs: ze staat er namelijk op alle producten in haar webwinkel zelf te hebben uitgeprobeerd. “Mijn huid is niet van de makkelijkste: ze is enorm vettig, vertoont de neiging tot vorming van puistjes, ... ik durfde dan ook niet meteen bio-producten op vetbasis uit te proberen.

Wat je op de huid smeert, komt quasi meteen in de bloedvaten terecht.

Na twee maanden, echter, voelde mijn huid opvallend goed aan: geen gewaarwording van uitdroging, maar wel gladder en véél minder puistjes en zwarte puntjes. En hoe langer ik het gebruikte, hoe beter het werd. Trouwens, ook de geur van biocosmetica is heerlijk. Het zijn **authentieke geuren**: alsof je aan een bloem ruikt of wandelt in een bos. Dus niet van die synthetische geuren zoals van een goedkope deodorant, die eigenlijk stinkt.”

Milieu en dierenwelzijn

“Natuurlijke cosmetica is veel beter voor het milieu,” gaat **Sophie Mommaerts** verder. “Zelf bezocht ik tweemaal een bedrijf waar gangbare cosmetica wordt gemaakt. Ik was echt diep onder de indruk. Al die brandblusapparaten, de brandveilige deuren, de maatregelen om explosies te voorkomen of het effect ervan de milderden, ... zo’n fabriek bleek als het ware een grote bom. En de mensen die werken in zo’n firma worden geconfronteerd met al die schadelijke chemicaliën. Van bedrijven die bioschoonheidsproducten aanmaken, wordt evenwel verwacht dat ze bijzondere inspanningen leveren om het milieu te vrijwaren. Bovendien mogen ze geen testen uitvoeren op dieren.”

De houdbaarheid van bioschoonheidsproducten bedraagt gemiddeld zo’n twee jaar, terwijl klassieke cosmetica een vijftal jaar kan worden gebruikt.

Natuurlijke cosmetica is doorgaans veel zachter.

Water in olie

In gangbare schoonheidsproducten kunnen bacteriën zich nauwelijks ontwikkelen door de bewaarmiddelen die daarin aanwezig zijn. Het zou te verwachten zijn dat bacteriën beter gedijen in bioschoonheidsproducten omdat deze geen bewaarmiddelen bevatten. Er zijn evenwel oplossingen. Daarbij wordt bijvoorbeeld uitgegaan van het principe dat bacteriën zich moeilijk ontwikkelen in omgevingen die geen water bevatten, zoals in producten op basis van olie. Om die reden heeft biocosmetica vaker **een water-in-oliebasis** dan klassieke cosmetica, die eerder een olie-in-water basis heeft. Nochtans maakt die oliebasis bio-producten niet minder geschikt voor een vette huid, zo blijkt. Zelfs producten die speciaal zijn ontwikkeld om de vette huid te verzorgen, zijn doorgaans op oliebasis: de huid wordt dan bijvoorbeeld met olie verzadigd, zodat deze stopt met het overproduceren van sebum. Een andere oplossing om de houdbaarheid van biocosmetica te verlengen is deze **lucht- en lichtdicht** te verpakken. En soms blijken **pompflacons** beter dan potjes, omdat de crème zo niet wordt aangeraakt door (vuile) vingers. Dergelijke oplossingen hebben tot gevolg dat de houdbaarheid van bioschoonheidsproducten gemiddeld zo’n twee jaar bedraagt. Wel nog steeds wat minder dan deze van klassieke cosmetica, die door de band genomen vijf jaar kan worden gebruikt.

Gebruiksaanwijzingen

Natuurlijke en synthetische cosmetica worden op de zelfde manier gebruikt. “Behalve deze op oliebasis die geen water bevatten, zoals een aantal balsems of pure oliën,” legt **Sophie Mommaerts** uit. “Deze moeten worden aangebracht op een vochtige huid, bijvoorbeeld net na het uit de douche komen. Er is ook minder van nodig: zo kunnen twee druppeltjes ruim voldoende blijken. Ook zou ik er op willen wijzen dat mensen met een huidproblemen zoals eczeem of psoriasis er niet mogen van uitgaan dat de termen ‘natuurlijk’ of ‘bio’ automatisch betekenen dat zij het zonder meer kunnen gebruiken. Met name producten die veel etherische oliën bevatten, een krachtige stof, kunnen hen problemen opleveren.” En, last but not least, hoe zit het met de prijs? “In biocosmetica worden meestal meer kwalitatieve ingrediënten gebruikt. Heilzame plantaardige producten, zoals etherische oliën. Het verkochte volume van dergelijke natuurlijke producten is ook heel wat kleiner, wat er opnieuw voor zorgt dat de prijs wat toeneemt. Aan de andere kant zijn de distributieketens bij biocosmetica korter en wordt minder geld besteed aan de marketing ervan. De slotsom? **Dat de prijs-kwaliteitverhouding van natuurlijke cosmetica uitstekend is,**” besluit ze.